

Kokemuksia raskaus- ja perhevapaasyrjinnästä

STTK:n verkkokyselyn tulokset

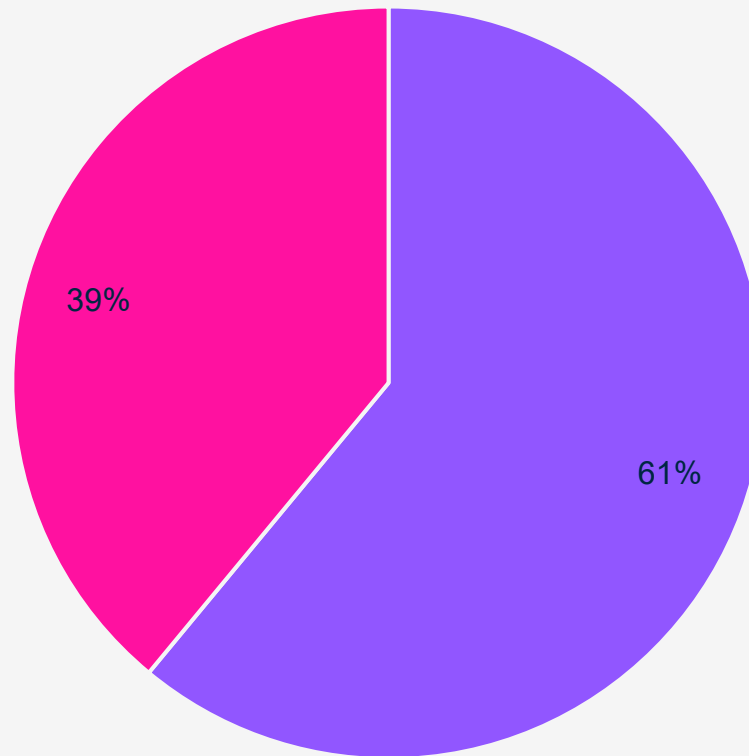
Kyselyn taustaa

- Toteutettiin Webropol-ohjelmalla
- Kysely oli avoinna 8.2.-4.3.2024
  - Linkkiä kyselyyn jaettiin STTK:n verkkosivuilla, STTK:n sosiaalisen median kanavissa, jäsenliittojen uutiskirjeissä ja jäsenliittojen sosiaalisen median kanavissa sekä naisjärjestöjen kanavissa
- Kyselyn aiheena oli raskaus- ja perhevapaasyrjintä
- 325 vastaajaa
  - Eri sektoreilta (julkinen, yksityinen, kolmas, muu)
  - Eri ikäryhmistä (18-25, 26-35, 36-45, 46-55, 56-65 ja yli 65)

Oletko kokenut raskaus- tai perhevapaasyrjintää?

Oletko kokenut raskaus- tai perhevapaasyrjintää?

■ Kyllä ■ En

Oletko kokenut raskaus- tai perhevapaasyrjintää?

- Heistä, jotka olivat kokeneet syrjintää
  - 47 % työskenteli määräaikaisessa työsuhhteessa, 42 % toistaiseksi voimassa olevassa ja 11 % muussa
  - 63 % työskenteli julkisella sektorilla, 30 % yksityisellä, 5 % kolmannella sektorilla (tyhjiä 2 %)
  - 18-25 –vuotiaita oli 2 %, 26-35-vuotiaita oli 39 %, 36-45 –vuotiaita oli 33 %, 46-55 –vuotiaita 17 %, 56-65 –vuotiaita 7 % ja yli 65-vuotiaita 2 %.

Miten raskaus- ja perhevapaasyrjintä ilmeni?

- Työtehtävien ja aseman muutokset
  - Työtehtävien muuttuminen perhevapaan aikana ilman keskustelua työntekijän kanssa.
  - Työntekijän kokemus siitä, ettei ollut tervetullut takaisin työhönsä perhevapaan jälkeen.
  - Työntekijän sijaistanut henkilö oli tehty niin tarpeelliseksi, että työnantaja päätti pitää sijaisen työntekijän sijaan.
- Työsopimuksen päättyminen ja työttömyys
  - Työsopimuksen lopettaminen äitiysloman alussa ja uuden työntekijän palkkaaminen tilalle.
  - Työntekijän jääminen työttömäksi perhevapaan jälkeen, kun määräaikainen työsopimus päättyi eikä sitä jatkettu.

Miten raskaus- ja perhevapaasyrjintä ilmeni?

- **Palkkaan ja etenemiseen liittyvät ongelmat**
  - Äitiysvapaasijaiselle maksettiin parempaa palkkaa kuin vakituiselle työntekijälle.
  - Kokemukset siitä, että raskaus- tai perhevapaasyrjintä vaikutti negatiivisesti urakehitykseen tai palkkakehitykseen.
- **Kielteiset asenteet ja kohtelut**
  - Esimiesten ja kollegoiden kielteiset asenteet raskautta tai perhevapaita kohtaan, mukaan lukien toruvat kommentit ja syrjivä kohtelu.
  - Työhaastatteluissa kyselyt perhesuunnitelmista tai oletukset, että raskaana oleva henkilö tai perhevapaalta palaava ei ole yhtä sitoutunut työhönsä.

Miten syrjäntätilanne ratkesi?

- Yli puolet (56 %) vastanneista kertoi yksiselitteisesti, ettei vienyt asiaa eteenpäin
  - Ei tiedetty omia oikeuksia tai mihin voisi olla yhteydessä
  - Tilanne koettiin kuormittavaksi
  - Työtilanne oli muuttunut
- Jos tilannetta oli viety eteenpäin, yleisimmin oltiin yhteydessä omaan liittoon, luottamusmieheen, esihenkilöön tai johtoon

Onko syrjinnällä ollut pidempiaikaisia vaikutuksia?

- Joissakin tapauksissa vastaajat kertoivat, että syrjintä vaikutti heidän uravalintoihinsa, työelämässään etenemiseen tai perhe-elämän päätöksiin. Esimerkiksi yksi vastaaja mainitsi, että syrjintäkokemus sai hänet kannustamaan muita naisia selvittämään palkka-asiansa perusteellisesti ja pyytämään kunnon palkkaa työtä hakiessa.
- Toiset kokivat, että syrjintä vaikutti heidän työmarkkina-arvoonsa pitkän hoitovapaan jälkeen, mikä teki työllistymisestä erittäin haastavaa.
- Jotkut vastaajat kokivat, että heidän paluunsa työelämäänsä perhevapaan jälkeen oli vaikeutunut, esimerkiksi työtehtävien muuttumisen tai työpaikan menettämisen myötä.

Onko syrjinnällä ollut pidempiaikaisia vaikutuksia?

- Osa vastaajista ilmoitti, ettei kokenut raskaus- tai perhevapaasyrjinnällä olleen pidempiaikaisia vaikutuksia heidän uraansa tai perhe-elämäänsä.
→ Voi viitata siihen, että vaikka syrjintäkokemus oli negatiivinen, se ei ehkä jättänyt pitkäaikaisia jälkiä heidän elämäänsä tai he ovat onnistuneet voittamaan nämä haasteet

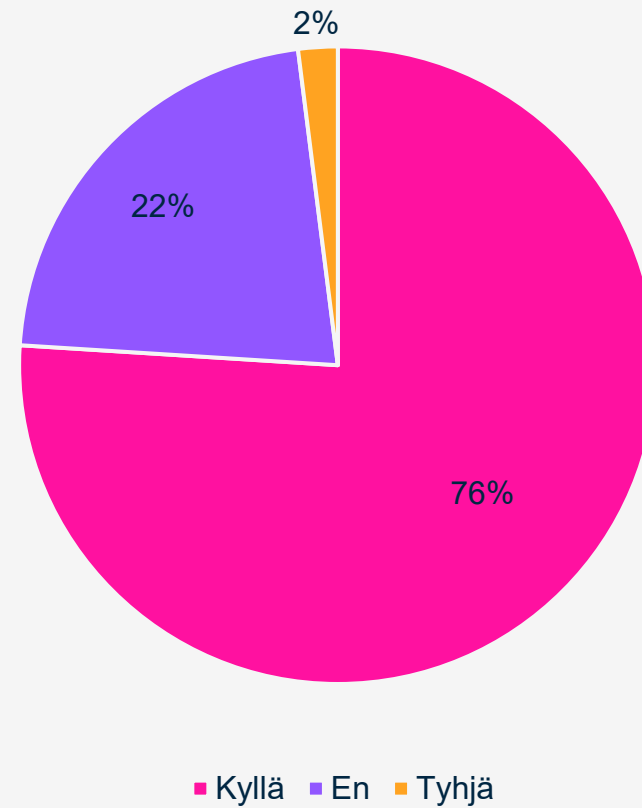
Onko tuttavasi tai läheisesi kokenut raskaus- tai perhevapaasyrjintää?

- Noin puolet (52 %) vastaajista kertoi, että heidän lähipiirissään on ollut raskaus- ja perhevapaasyrjintäkokemuksia

Onko raskaus- ja perhevapaasyrjintä ongelma työelämässä?

Koetko, että raskaus- ja perhevapaasyrjintä on ongelma työelämässä?

Keinoja raskaus- ja perhevapaasyrjinnän vähentämiseen

- Palkka-avoimuuden lisääminen
- Miesten osallistuminen perhevapaisiin
- Asennekasvatus
- Ammattiyhdistystoiminnan rooli
- Avoin keskustelukulttuuri ja tiedon jakaminen niin yhteiskunnassa kuin työpaikkatasolla
- Lainsäädännön selkeyttäminen

Keskusteleva keskusjärjestö

